

Provinciale regietafel Noord-Brabant flexibilisering asielketen

Verslag 11 december 2023

Leden PRT

Kabinet CdK:

- Ina Adema, CdK (voorzitter)
- [REDACTED] kabinetschef CdK (voorzitter HPRT)
- [REDACTED], secretaris PRT

Provincie Noord-Brabant:

- Gedeputeerde Dirken, portefeuille Ruimte
- Gedeputeerde Oudenhoven

Burgemeesters: voorzitters RRT

- Hans Janssen, district Hart van Brabant
- Mark Buijs, district Baronie
- Jeroen Dijsselbloem, regio Brabant Zuid-Oost
- Han van Midden, district Markiezzaten
- Kees van Rooij, regio Brabant Noord
- Roland van Kessel, burgemeester Cranendonck

Wethouders:

- Caroline van Brakel, Zuid-Oost, gemeente Veldhoven
- Rik Compagne, Brabant-Noord, gemeente Meierijstad
- Arjen van Drunen, Baronie, gemeente Breda
- Yusuf Celik, Hart van Brabant, gemeente Tilburg
- Joey van Aken, district Markiezzaten, gemeente Bergen op Zoom (afwezig)

Rijksoverheid:

- [REDACTED], COA-bestuur
- [REDACTED], Ministerie van J&V /DGM
- [REDACTED], Ministerie van J&V/ Regio accounthouder Zuid-Nederland

Tweede ring: HPRT en adviseursteam (mogelijkheid om digitaal aan te sluiten)

1) Opening door CdK

Het huisvesten van 300 asielzoekers in het Van der Valk hotel in Uden blijft onderwerp van gesprek in de gemeenteraad van Maashorst en in de rechtbank. Juridisch is er nog veel onduidelijk (over procedures en bevoegdheden). Voor gemeenten is het vaak de eerste keer dat zij een omgevingsvergunning verstrekken voor een AZC-locatie. De voorzitters van de RRT'en verzoeken het COA en ministerie van J & V om met een landelijk juridisch kader voor de opvang van asielzoekers voor gemeenten te komen. Vertegenwoordigers van het COA en het ministerie van J & V zeggen toe om op korte termijn met een kader/ memo te komen.

2) Conceptverslag vergadering PRT van 20 september 2023

Het verslag wordt vastgesteld en actief openbaar gemaakt op de website van de provincie. Namen van ambtenaren worden weggelakt.

N.a.v. verslag

Om een goed overzicht te hebben van de actuele situatie (wat is er gerealiseerd) en wat zit in de planning is het dashboard Asiel en Oekraïne noodzakelijk. Afgesproken wordt om het dashboard na ambtelijke bespreking in de (voorbereiding) HPRT begin maart 2024 definitief op te leveren. Voor de realisatie van het aantal opvangvlekken worden de maandelijkse cijfers van het COA gebruikt. Ten aanzien van de Oekraïne zal gebruik worden gemaakt van de data van het plaatsingsbureau in Eindhoven. Prognoses volgen uit de geactualiseerde regioplannen.

3) Landelijke ontwikkelingen

- Landelijk beeld

Het aanmeldcentrum in Ter Apel is al maanden overbelast omdat er te weinig opvangplekken zijn voor nieuwe asielzoekers die ons land binnenkomen. In Ter Apel is officieel plaats voor maximaal tweeduizend personen. Maar in de praktijk zijn dat er beduidend meer. De situatie in Budel is ook zorgwekkend. Ter Apel en Budel bepalen het landelijke beeld. Mede daardoor zijn er maar twee aanmeldstraten in Nederland waardoor de concentratie van de overlast op die locaties plaatsvindt.

- Spreidingswet

Behandeling van de spreidingswet in de Eerste Kamer is nu voorzien eind januari 2024

- Uitspraak Raad van State en aanpassing Kabinetsbeleid (waardoor asielzoekers meer dan 24 weken per jaar mogen werken)

Het kabinet past de regels aan voor asielzoekers die willen werken, nadat de Raad van State oordeelde dat de 24-weken-eis in strijd is met de Europese Opvangrichtlijn. Asielzoekers mogen meer dan 24 weken per jaar werken als hun asielaanvraag minstens zes maanden in behandeling is.

- Doorstroom statushouders (landelijke belactie en hulpaanbod)

Bewindspersonen en leden van het COA-bestuur hebben gemeenten benaderd met de vraag om extra statushouders te plaatsen. De opbrengst was mager (150-200 statushouders extra geplaatst). Vanuit het Rijk wordt nu een nieuwe actie ingezet om 1400 statushouders (landelijk) die al een woning toegewezen hebben in een gemeente, maar waarvan de woning nog niet beschikbaar is, in de tussenliggende periode te plaatsen in hotels

- Brief COA

Om knelpunten in de samenwerking tussen het COA en gemeenten in de toekomst te voorkomen doet de vertegenwoordiger van het COA-bestuur het aanbod aan alle bestuurders om hem rechtstreeks te benaderen en om zo te voorkomen dat er ruis op de lijn komt.

4) Stand van zaken uitvoering regioplannen inclusief knelpunten

Er zijn in de provincie heel veel locaties in voorbereiding, maar het daadwerkelijk realiseren van structurele opvanglocaties verloopt veel minder voorspoedig dan voorzien in de regioplannen. De provinciale opgave per 1 januari 2024 is 9658 te realiseren opvangplekken. Dit wordt 11684 plekken per 1 januari 2025. In de regionale regietafels worden bestuurlijke

afspraken gemaakt over de verdeling van asielzoekers. De realisatie van structurele locaties blijft achter als gevolg van meerdere oorzaken (o.a. uitblijven spreidingswet, capaciteit COA, verzet bewoners, politieke situatie). Op dit moment worden er iets meer dan 6000 asielzoekers opgevangen in de provincie Noord-Brabant. De afgelopen maand zijn een aantal beoogde locaties alsnog niet gerealiseerd of is heeft de uitvoering vertraging opgelopen. De noodopvanglocatie Breepark in Breda wordt uitgebreid van 150 naar 500 asielzoekers per 15 december 2023.

Op de COA-locatie in Ter Apel wordt de maximale bezetting al enige tijd overschreden. Om Ter Apel te ontlasten zijn er in gemeenten extra opvangplekken nodig voor asielzoekers. Het gaat dan voornamelijk om opvangplekken te realiseren voor asielzoekers die nog in afwachting zijn van de asielprocedure. De staatssecretaris van Veiligheid heeft de oproep gedaan aan gemeenten om te helpen bij het bij op korte termijn realiseren van opvangplekken. De voorzitters van de regionale regietafels spreken af om zich maximaal in te spannen om per regio 300 (nood-)opvangplekken te realiseren. Deze noodopvang is noodzakelijk om de locatie in Ter Apel, maar zeker ook het AZC Cranendonck, te ontlasten.

Tegelijkertijd loopt ook het traject tijdelijk huisvesten van een groep statushouders in een hotel, zodat die plekken vrijkomen voor asielzoekers die nog in (afwachting zijn van) de asielprocedure.

Deze groep heeft al een toegewezen woning in een gemeente, maar is er nog niet ingetrokken. Het doel is om deze groep vóór Kerstmis tijdelijk onder te brengen in de desbetreffende gemeente. Voor Noord-Brabant gaat het om in totaal 182 statushouders.

- Stand van zaken doorstroomlocatie

Vanuit het Rijk het verzoek om per provincie minimaal 1 doorstroomlocatie te realiseren. In Breda en Tilburg zijn plannen voor een lokale doorstroomlocaties. Voorwaarden voor lokale doorstroomlocaties zijn prima. Knelpunt zit met name bij de regionale doorstroomlocatie. Veel risico en verantwoordelijkheden komen voor rekening van de gemeente waar doorstroomlocatie gevestigd is. Vraagt mix en samenwerking tussen justitie en BZK. Het is niet alleen wonen. Oprekken van kaders. Wens op meer integraliteit op dit thema.

- Opvang asielzoekers (inclusief AMV) te realiseren op 1 januari 2025

Vrijdag 10 november 2023 zijn de brieven taakstelling huisvesting en capaciteitsbesluit COA door de staatssecretaris gestuurd aan de medeoverheden. Voor de provincie Noord-Brabant is de provinciale opgave verhoogd met 2026 opvangplekken te realiseren per 1 januari 2025. De provinciale opgave per 1 januari 2024 is 9658 te realiseren opvangplekken Dit wordt 11684 plekken per 1 januari 2025.

5) Huisvesting vergunninghouders

Toelichting door Gedeputeerde Oudenhoven

Brabantse gemeenten werken heel hard en doen het redelijk goed als je het vergelijkt met de rest van Nederland. Zit variatie in gemeenten. IBT is specifiek met een aantal gemeenten in overleg die achterlopen.

Aanstaande donderdag 14 december vindt kennisbijeenkomst over plaatsing van vergunninghouders plaats. IND, COA, V&J, BZK en gemeenten uitgenodigd.

Analyse en conclusies:

- Wat de resultaten tot en met november betreffen, lopen we achter. Waar we 2.605 vergunninghouders (juli t/m november) hadden moeten plaatsen, zijn er slechts 1.962 gehuisveste vergunninghouders in de maanden juli t/m november.
- Qua gemeenten in Brabant betekent dit dat er 41 gemeenten (naar rato) een achterstand hebben in het huisvesten (het wettelijk peilmoment is echter wel pas op 1 januari)
- In vergelijking met de landelijke cijfers hebben we in Brabant 62,8,1 % gerealiseerd van de taakstelling van het 2e halfjaar 2023. Landelijk is er maar gemiddeld 56,5% gerealiseerd.

6) Governance PRT

Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de regio's en de provincie buigt zich over de nieuwe structuur van de PRT, nu de veiligheidsregio's een andere rol krijgen. Aan de PRT wordt gevraagd mandaat te verlenen aan de werkgroep om de governance verder vorm te geven.

7) Rondvraag

Burgemeester Van Kessel geeft aan dat de overlast door asielzoekers zich vooral concentreert in de gemeente Cranendonck en directe omgeving (binnenstad Eindhoven). Voor de overige AZC-locaties is incidenteel sprake van overlast, maar is deze wel beheersbaar. Hij vraagt aandacht voor de SPUK-regeling om overlast te beperken. Om gemeenten te ondersteunen bij het nemen van lokale maatregelen tegen overlast van asielzoekers, kunnen zij een beroep doen op een SPUK-regeling (specifieke uitkering). Deze is geldig voor de periode van 1 jaar.

Zijn voorkeur heeft het om de SPUK regeling zo aan te passen zodat die ook voor meerdere jaren te gebruiken is.

Eerstvolgende overleg: Donderdag 14 maart 2024